

EKONOMI · POLITIK

Redaktör: Cecilia Frisk 031-62 40 89 Bitr. redaktörer: Ylva M Andersson 031-62 42 14, Martin Holmberg 031-62 40 93
E-post: ekonomired@gp.se, politik@gp.se • Fax: 031-62 40 10

Bure drar in mer pengar

Investmentbolaget Bure stärker kassan ytterligare genom att sälja alla aktier i börsnoterade Scribona. Affären ger ett tillskott på 175 miljoner kronor och ligger i linje med bolagets nya strategi. Bure satsar på att vara långsiktig ägare till onoterade bolag med god intjäningsförmåga. Redan före denna affär hade det tidigare krisbolaget starka finanser. Nu ökar förväntningarna på att Bure skall göra nya stora investeringar.

Kraftigt vinstlyft för Peab

Bygg- och anläggningsföretaget Peab redovisar en vinst efter finansnetto på 567 miljoner kronor för årets nio första månader. Det är nästan en fördubbling av vinsten för motsvarande period i fjol, som uppgick till 319 miljoner kronor. Omsättningen steg med 17 procent till 17,7 miljarder kronor och ordergångens ökade med 12 procent till 17,4 miljarder kronor.

Under tredje kvartalet fick Peab bland annat i uppdrag att bygga två nya varuhus åt Ikea, ett i Kalmar och ett i Haparanda, och att bygga en ny distributionscentral i Norrköping åt sportkedjan Stadium. (TT)

Många studenter vill starta eget

Hela 56 procent av studenterna på Högskolan i Trollhättan och Uddevalla kan tänka sig att starta eget företag. Men endast 13 procent tror att de kommer försörja sig som egenföretagare inom de närmsta fem åren. Det visar en undersökning som Drivhuset gjort med stöd från Nutek.

De nationella resultaten av undersökningen, som kom i våras, visar att 57 procent av Sveriges studenter skulle vilja starta företag. Men bara 3,7 procent av dem väljer att bli egenföretagare.

Telia Sonera vann i kammarrätten

I en gammal tvist har kammarrätten beslutat att Telia Sonera ska betala 1:18 kronor per minut till Vodafone för så kallad samtrafik fram till den 30 september 2003. Vodafone hade begärt 1:53 kronor per minut, vilket rätten fann oskäligt. Kammarrättsdom kan överklagas, men i ett pressmeddelande bedömer Telia Sonera detta som osannolikt. (TT)

GM – mindre förlust än väntat i Europa

Tack vare omstruktureringsprogrammet kan General Motors, GM:s, europeiska verksamhet komma att halvera förlusten till 300 miljoner dollar i år. Det rapporterar tyska tidningen Handelsblatt med hänvisning till koncernens interna prognoser.

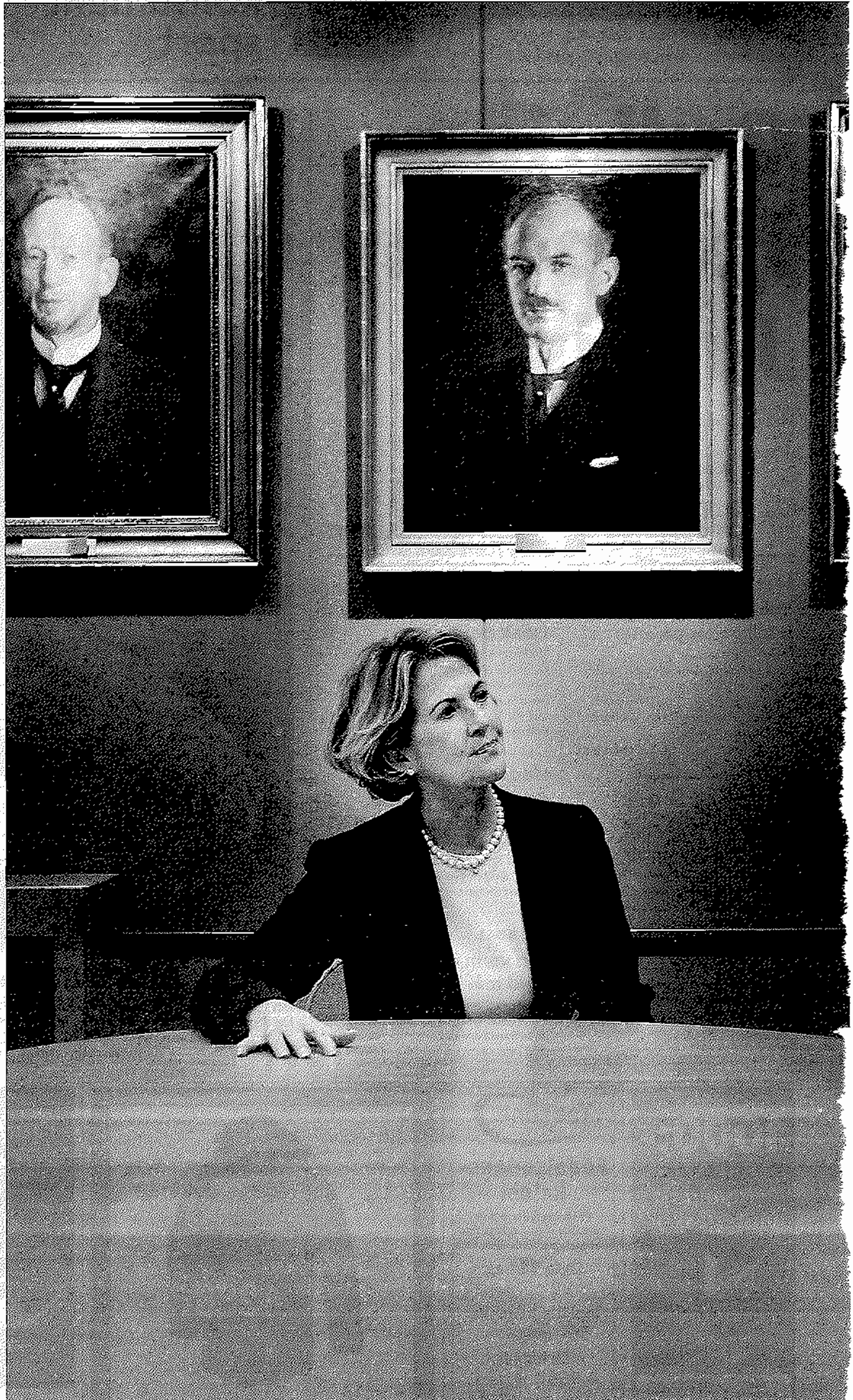
Tidigare under året har GM talat om en förlust kring 500 miljoner dollar 2005 (motsvarande cirka 4 miljarder kronor), jämfört med 742 miljoner i fjol (5,9 miljarder kronor).

Opel förväntas nå nollresultat i år medan Saab Automobile fortsätter att redovisa förlust. (Direkt)

LÄS I MORGON:

Hur mycket dyrare kan bolånet bli?

Privata pengar har beloppen – om Riksbanken höjer räntan

MANSDOMINANS. I fakultetsrummet på Juridicum på Stockholms universitet sitter de manliga juridikprofessorerna i rad på väggarna – liksom ofta i det privata näringslivets styrelserum. Där ska mansdominansen brytas med de lagregler som Catarina af Sandeberg nu utreder.

Bild: NILS PETTER NILSSON

Utredare vill se mer jämställda styrelser snabbt

Lag på könskvotering i svenska bolag kan införas inom "högst tre till fyra år"

Högst tre fyra år. Längre ska införandet inte bli när jämn könsfördelning blir regel i alla större bolag.

Senast i juni nästa år ska utredaren Catarina af Sandeberg föreslå hur en svensk lagstiftning ska utformas. Nyligen har hon samrått med representanter från näringslivet bland annat om hur lång tid det är rimligt att bolagen får på sig för att uppfylla kraven.

– Vissa anser att det bara ska vara ett par års införandet medan andra anser att bolagen behöver minst fem år på sig.

Någonstans däremellan är det sannolikt att tiden kommer att ligga.

De som förordar en så kort respittid som möjligt motiverar det med att lagen annars kan betraktas som en chimär som man ännu inte behöver bry sig om.

Utgångspunkt i utredningsuppdraget är att varje kön ska vara representerat med minst 40 procent. Det är också det rikt-

märke som sedan fem år tillbaka har gällt för de statliga bolagen. Där är kvinnandelen i nuläget 43 procent.

I de börsnoterade bolagens styrelser är andelen kvinnor för närvarande 16 procent och i de privatägda aktiebolagen 8 procent.

Trots en successiv ökning av andelen kvinnor har taktiken inte varit så hög att regeringen kunnat släppa tanken på den lagstiftning som dåvarande jämställdhetsminister Margareta Winberg började tala om redan 1999.

Den frivilliga vagen är förstahandsalternativ såväl för regeringen, näringslivet som arbetsmarknadens parter, men ju längre tiden går desto närmare kommer en lagstiftning.

Catarina af Sandeberg, doktor och universitetslektor i civilrätt på Stockholms universitet, vet vad som förväntas av henne.

– Jag ska presentera ett lagförslag och ser som mitt uppdrag att göra det absolut bästa av situationen så att det passar marknaden och blir så bra som möjligt för företagen.

Enligt direktiven ska hon föreslå ändringar i aktiebolagslagen för i första hand de större så kallade publika aktiebolagen, dit bland annat de börsnoterade bolagen räknas, men även för de privata aktiebolagen.

De små privata aktiebolagen ska undantas, och var gränsen ska dras är en av de frågor hon funderar på. En tänkbar avgränsning är att se till antalet ägare.

Andra frågor att lösa gäller:

• Arbetsstagarrepresentanter i styrelser. Ska även de ha jämn könsfördelning? I den norska lagen omfattas de med undantag för företag där något av könen understiger 20 procent bland de anställda.

• Sanktioner för bolag som bryter mot reglerna. Närmast till hands ligger att följa aktiebolagslagens sanktionssystem där Bolagsverket under en period förelägger bolaget att uppfylla lagens krav och i annat fall försätter det i likvidation.

Från att lagstiftning och kvotering tidigare enbart varit ett rött skynke för näringslivet har Catarina af Sandeberg nu noterat en förändring.

– Bland högt uppsatta företagare ligger jämställdhet i tiden och jag har upplevt ett stort tillmötesgående. Frågan är hur lång tid det kommer ta till en utjämning utan lagstiftning. Från 2002 har det skett ett kliv från 6 till 16 procent, men frågan är om det inte skulle avstanna där. Somliga anser att en utjämning kommer att ske av sig själv inom loppet av fem år, men jag undrar.

ASA BREVINGE

031-62 41 49 asa.brevinge@gp.se

"Somliga anser att en utjämning kommer att ske av sig själv, men jag undrar"

CATARINA AF SANDEBERG
regeringsutredare

FAKTA

Respiten ute för norska bolag

Föregångare och förebild är Norge som 2003 antog en lag om minst 40 procent av vardera könet i såväl de statliga som de privatägda publika (allmennaksjeselskaper) bolagens styrelser. För de publika bolagen skulle lagen inte träda i kraft om de senast den 1 juli i år uppnådde jämn könsfördelning på frivillig väg, men de nådde endast 17 procent, vilket gör att lagen nu väntas träda i kraft vid årsskiftet.

Dotter till en kvinnlig pionjär

Hennes mamma var pionjär som vd och styrelseproffs för 40 år sedan. Själv uppmanar hon sina kvinnliga studenter att investera i aktier.

Sedan ett halvår tillbaka har Catarina af Sandeberg regeringens uppdrag att utreda en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser. Hon gör det som jurist och expert inom området aktiebolagsrätt. Det hind-

FAKTA

Catarina af Sandeberg

• 53 år, doktor i juridik, har arbetat på Utvecklingsfonden (nuvarande Almi), på advokatbyrå och är sedan 1994 forskare och universitetslektor på juridiska institutionen, Stockholms universitet. Nuvarande forskningsområde är friskrivningsklausul vid rådgivning.
• Bland annat ledamot av Konsumentkommittén i Aktiespararnas riksförbund och suppleant i Revisorsnämndens styrelse.

rar inte att hon också är engagerad i frågor som gäller kvinnligt företagande. Det engagemanget fick hon med modersmjölken.

Hennes mamma, Lil Wettergren som nu är 81 år, tog i ungdomen en jur kand och blev 1959 Sveriges första kvinnliga vd för en processindustri, pappersbruket Pauliström. 1970 blev hon styrelseledamot i Husqvarna och som sådan den första kvinnan i en bolagsstyrelse utanför ägarfamiljen, och sedan följde fler styrelseuppdrag, i Abba, MoDo och Götabanken.

"Han och han" i lagtexter

Catarina af Sandeberg vet att hennes mamma hade det tufft många gånger, men växte upp med insikten om att kvinnor ska arbeta, driva företag och verka i bolagsstyrelser.

– Ett bra sätt att få en styrelsepost är för övrigt att köpa aktier. 30 procent av kapitalet på marknadsplatserna i Sverige ägs

av kvinnor, men kvinnor äger bara 17 procent av andelen aktier.

På juridiska institutionen på Stockholms universitet brukar hon därför uppmana sina kvinnliga studenter att inte bara köpa mat och barnkläder utan också investera lite i aktier.

Som utredare behöver hon inte ha någon egen åsikt om kvotering är bra eller inte, men hon tror att jämnare könsfördelning i bolagsstyrelsen skulle få stor betydelse på många områden.

– Jag är fullständigt övertygad om det. Av mina studenter är 62 procent kvinnor, men de har ingen att identifiera sig med när de läser lagtexter där det bara står "han" och "han".

Hon tillägger att en ändring gjordes 2002 och att man sedan dess i lagtext i bokstavsordning skriver "han eller hon" och "hennes eller honom".

ASA BREVINGE

031-62 41 49 asa.brevinge@gp.se

HALLÅ!

Berith Malmberg, fastighetsmäklare i Göteborg, har som första svensk blivit invald i styrelsen för den internationella fastighetsmäklarorganisationen ICREA.

Vad är ICREA?

– Organisationen skapades för fem år sedan, på bland annat initiativ av Mäklarsamfundet i Sverige, för att säkra mäklares möjlighet att arbeta över gränserna. I dag har vi medlemsorganisationer i 25 länder runt om i världen. Tillsammans driver vi också webbplatsen Worldproperties.com, ett slags internationellt Hemnet.se.

Vad har det för betydelse för svenska fastighetsköpare eller säljare att ICREA finns?

– Om man bara ska köpa eller sälja inom Sverige har det ingen betydelse. Men allt fler köper fastigheter utomlands och då kan vi bland annat rekommendera seriösa fastighetsmäklare utomlands som tillhör ett samfund som är medlem i ICREA. De som är anslutna till ICREA har åtagit sig att följa vissa etiska regler som gäller gemensamt för alla, så det är en trygghet för både köpare och säljare. Det är en kvalitetsstämpel.

Varför är det viktigt att ha en svensk medlem i styrelsen?

– Jag kommer att fungera som det svenska Mäklarsamfundets förlängda arm. Att jag nu är medlem i styrelsen gör att det går att bevaka våra intressen mer direkt. Om exempelvis något inte är tillåtet enligt vår lagstiftning men kanske enligt amerikansk lagstiftning, är det min uppgift att upplysa om detta så att vi kan hitta en lösning som passar alla.

Du har 30 års yrkeserfarenhet, hur har mäklarsamfundets förändrats?

– Etiken och yrkets status har höjts genom bättre mäklarlagstiftning och att mäklaryrket fått en högskoleutbildning. För 15–20 år sedan fick kunderna sällan en objektbeskrivning eller en vettig boendekalkyl. Detta händer inte i dag. Då var mäklaryrket något man gjorde efter att ha provat på både tre och fyra andra karriärer. I dag bestämmer man sig för att utbildas till mäklare, ett första karriärval, vilket gjort branschen mer affärs- mässig. Mer etik har höjt mäklaryrkets status.

CAROLINE KIEPELS

031-62 43 62 caroline.kiepels@gp.se

Fotnot: ICREA – International Consortium of Real Estate Associations